

Omvärldsfakta

FAKTABLAD FRÅN ARENA FÖR TILLVÄXT -

ETT SAMARBETE MELLAN ICA, SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING OCH SWEDBANK

Industrin är fortsatt viktig men sysselsätter allt färre

Omstruktureringen inom näringslivet har varit omfattande under andra halvan av 1900-talet och början av 2000-talet, från jordbruk till industri och från industri till tjänstenärings.

År 1945 stod industrin¹ för 40 procent av de sysselsatta medan jordbruk, skogsbruk och fiskenäring stod för 25 procent.

År 1975 stod industrin för 35 procent, medan jordbruk, skogsbruk och fiskenäring var nere i 7 procent av de sysselsatta.

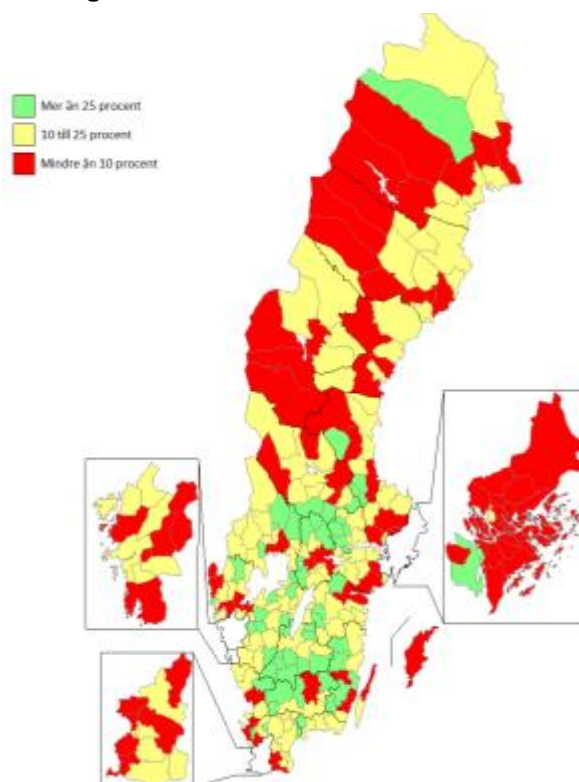
År 2014 hade sysselsatta inom industrin minskat till 12 procent och jordbruk, skogsbruk och fiskenäring stod för endast 2 procent. 76 procent var då sysselsatta i tjänstesektorn.

År 2035 beräknar SCB att andelen sysselsatta inom industrin har minskat ytterligare några procentenheter medan tjänstesektorn beräknas öka till 80 procent.

En femtedel av kommunerna präglas av industri

År 2014 fanns det ett 60-tal kommuner där minst 25 procent av de sysselsatta jobbade inom industri. Motsvarande antal år 2000 var drygt 100 kommuner. Industrikommuner är ofta konjunktur känsliga och en del av dem präglas av ett dominerande företag, som t.ex. SSAB i Oxelösund eller Volvo Personvagnar i Olofström. Den andra typen av kommuner med hög andel sysselsatta inom industrin har många mindre och medelstora tillverkande företag, som t.ex. Gnosjö och Tranemo. Geografiskt är industrikommunerna koncentrerade till framförallt Småland och Bergslagen.

Andel sysselsatta inom tillverkning och utvinning år 2014

Här kan du göra egna kartor:

<http://www.arenafortillvaxt.se/tillvaxtkartor/>

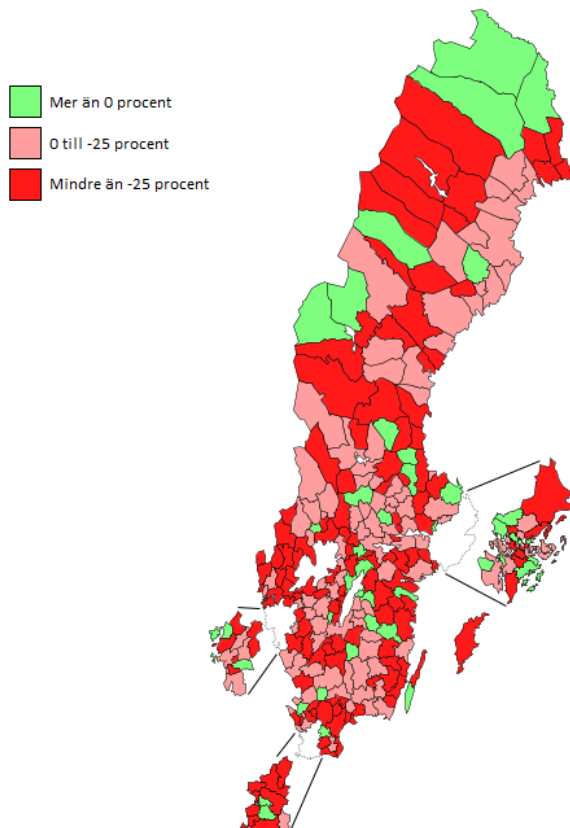
Kommuner med högst och lägst andel sysselsatta inom tillverkning och utvinning	Andel sysselsatta inom tillverkning och utvinning år 2014, procent
Gnosjö	54
Oxelösund	50
Olofström	49
Boden	3
Salem	2
Arjeplog	1

¹ Industri och utvinning

Sysselsatta inom industrin har minskat med minst 25 procent i hälften av kommunerna under 2000-talet

Strukturomvandlingen i kommunerna har varit påtaglig de senaste decennierna med allt färre sysselsatta inom varuproduktion och allt fler inom tjänsteproduktion. År 2000 var 739 000 sysselsatta inom industrinäringar och 2014 var motsvarande siffra 564 000, en minskning på 174 000, motsvarande 24 procent. Nedanstående karta visar att det finns drygt 40 kommuner där antalet sysselsatta inom industrin ökat under perioden 2000-2014. Störst ökning visar gruvkommunerna Pajala (+58%) och Gällivare (+57%). I närmare hälften av kommunerna har minskningen varit minst 25 procent. Tydligast minskning visar Arjeplog, Sorsele och Sundbyberg. Geografiskt framträder inget tydligt mönster. Både kommuner som ökar och minskar är utspridda över landet men områden med särskilt tydliga minskningar är t.ex. Skåne, Dalsland och Kalmar län.

Förändring i antal sysselsatta inom tillverkning och utvinning år 2000-2014, procent

Att antalet sysselsatta inom industrin minskat i många kommuner behöver inte betyda att industriföretagen minskat verksamheten. Sverige har under lång tid varit framträdande vad gäller produktivetsförbättringar och

industrin producerar allt mer med allt färre anställda.

Att utveckla och använda ny teknik har varit viktiga faktorer för ökad produktivitet. Det kommer även fortsättningsvis att vara en förutsättning för att svensk industri ska hävda sig i den ökande globala konkurrensen.

Handeln sysselsätter allt fler

År 2000 var 487 000 sysselsatta inom handel och 2014 var motsvarande siffra 567 000, en ökning på 16 procent. 12 procent av samtliga sysselsatta 2014 fanns inom handeln.

Kommuner med högst resp. lägst andel sysselsatta inom handel av totalt antal sysselsatta	Andel sysselsatta inom handel år 2014, procent
Strömstad	32
Burlöv	30
Sollentuna	26
Gullspång	5
Oxelösund	5
Boxholm	4

De kommuner som ökat antalet anställda mest inom handeln år 2000-2014 var gränskommunerna Eda, Haparanda och Strömstad medan Tierp, Gullspång och Ljusnarsberg visade störst minskning. De 20 kommuner som minskat sysselsatta inom handel mest är genomgående landsbygdskommuner.

E-handeln i Sverige har ökat markant senaste åren vilket kan skapa möjligheter för mindre kommuner med avstånd till större städer. Omsättningen inom e-handeln har ökat från 9 miljarder kronor 2005 till 50 miljarder kronor 2015. E-handeln utgjorde 7 procent av den totala detaljhandeln år 2015. Hemelektronik och kläder/skor har störst omsättning och utgjorde 40 procent av den totala e-handeln 2015. Handeln är en bransch med stark tillväxt och utvecklingen inom e-handel ger stöd för att alla kommuner har förutsättningar att växa inom branschen.